

20.10.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**20 Ekim 2023
Cuma**

20.10.2023

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

20 Ekim 2023 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- Dinamik Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.'ye Elektronik Para Kuruluşu Olarak Faaliyet Göstermek Üzere Faaliyet İzni Verilmesine İlişkin Karar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 26/7/2023 Tarihli ve E: 2023/37, K: 2023/140 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 3/5/2023 Tarihli ve 2018/19595 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 21/6/2023 Tarihli ve 2021/36373 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARLARI

- Yargıtay 3 ve 11. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

Ayçiçeğinde verim kaybı yüzde 75'lere ulaştı

Türkiye'nin önemli ayçiçeği üretim merkezlerinden Trakya'da etkili olan kuraklık nedeniyle ayçiçeğinde büyük verim kaybı yaşandı. Edirne Ziraat Odası Başkanı Hüseyin Arabacı, "Genel yıllar ortalamasına baktığımızda Edirne'de dönüm başına ortalama 200 kilogram verim alıyorduk. Bu yıl ortalama 150 kilogramda kaldı, yüzde 25'lik düşüş var" dedi .

Edirne'de bu yıl 1 milyon 210 bin, Tekirdağ'da 1 milyon 600 bin, Kırklareli'nde ise 1 milyon 100 bin dekarlık alanda ayçiçeği ekimi yapıldı, bölgede hasat tamamlandı.

Trakya çiftçisi bu yıl verim ve kalite açısından son dönemlerin en düşük üretim sezonlarından birini yaşadı.

Bölgede kışın başlayan, yaz aylarında da süren kuraklık ve aşırı sıcaklar verimi olumsuz etkiledi.

Verim kaybı bölgesel olarak değişmekle birlikte yüzde 25 ila yüzde 75 arasında değişti. Bazı tarlalarda bitkinin gelişmemesinden dolayı hasat dahi yapılamadı.

"Kötü bir sezon geçirdik"

Edirne Ziraat Odası Başkanı Hüseyin Arabacı, ayçiçeği üreticisinin bu yıl kötü bir sezon geçirdiğini söyledi.

20.10.2023

Hava şartlarının üretimi etkilediğini anlatan Arabacı, erken ekim yapılan yerlerde verimin maliyeti kurtardığını ancak geç ekim yapılan arazilerde düşük kaldığını ifade etti.

Arabacı, şöyle devam etti:

"Genel yıllar ortalamasına baktığımızda Edirne'de dönüm başına ortalama 200 kilogram verim alıyorduk. Güzel yağış alınan yıllarda bu oran daha da yukarıya çıkabiliyor. Bu yıl ortalama 150 kilogramda kaldı, yüzde 25'lik düşüş var. Bazı yerlerde verim çok düşük kaldı. Fiyatların çok iyi olmadığı yıllarda verimin de düşük olması üreticiyi zora sokuyor. Sürdürülebilirliği zorlaştırıyor."

"Yağ oranı 40'ın üzerine pek çıkmadı"

Kırklareli Ziraat Odası Başkanı Ekrem Şaylan da ayçiçeğinde bu yıl sıkıntılı bir sezon geçirdiklerini belirtti.

Yaz boyunca kuraklık ve aşırı sıcaklığın etkili olduğunu anımsatan Şaylan, buna bağlı olarak ayçiçeğinde çok fazla verim ve kalite kaybı yaşandığını vurguladı.

Geçen yıl kurak alanlarda 220 kilogram verim, 45 ila 47 yağ oranında ayçiçeği hasadı gerçekleştiğini hatırlatan Şaylan, "Bu yıl en iyi olan yerlerde 70-80 kilogram ortalama verim aldık. Yağ oranı da 40'ın üzerine pek çıkmadı. Yalnızca sulanabilir alanlarda yağ oranı yüksek oldu, kurak yerlerde maalesef 37'lere kadar düştü." diye konuştu.

Şaylan, ayçiçeği üreticisinin bu yıl büyük sıkıntı yaşadığına dikkati çekerek sözlerini şöyle sürdürdü:

"Geçen seneye göre yüzde 60'a varan verim kaybımız oldu. Maliyetlerin de artmasıyla üretici gerçekten zor durumda. Ekim ayındayız ve hala yağmur yağmadı. Hem kuraklıktan hem de sıcaktan dolayı sıkıntılı ve zor bir sene bizi bekliyor. Trakya'da ektiğimiz ana ürünlerin başında ayçiçeği, buğday ve sulanabilir alanlarda da mısır geliyor. Yaşadığımız sıkıntılara rağmen önümüzdeki yıl ayçiçeğini yine ekeceğiz. Ekmek zorundayız. Hem bizim ihtiyacımız var hem de ayçiçeği yağı açığımız var. Bunu karşılamak için de Trakya çiftçisi ayçiçeği ekimine devam eder. Türkiye'nin ayçiçeği ihtiyacının yüzde 40'ını karşılıyoruz."

"Kuraklık en çok ayçiçeğini etkiledi"

Tekirdağ Ziraat Odası Başkanı İmdat Saygı ise kuraklığın ekili alanlarda en çok ayçiçeğini etkilediğine işaret etti.

Hasat edilemeyip ürünün tarlada bırakıldığı yerlerin kuraklığın boyutunu gösterdiğinin altını çizen Saygı, şunları kaydetti:

"Tekirdağ'da son 30-40 yılda böyle kuraklık görmedik. Kışın karın az yağması, yağışların da az düşmesi üreticileri olumsuz etkiledi. Ayçiçeğinde geçen yıl dekar

20.10.2023

başına 250 kilogram biçim yapılan tarlalardan bu yıl 30 ila 100 kilogram verim elde edildi. Kuraklıktan aşırı etkilenen yerlerde hasat olmadı. Kuraklık bu sene verimi de yağ oranını da etkiledi. İnşallah gelecek yıl yağışların güzel olmasını ümit ediyoruz. Beklenen yağışlar olursa çiftçiler bu yılki mağduriyetini, elde edeceği verimle telafi edebilir."

Gıda sanayii dış ticaretinde başa baş noktasına geldik

TGDF Başkanı Demir Şarman, gıda firmalarının önemli bir ihracatçı olduğunu belirterek “Gıda sanayii her zaman dış ticaret fazlası verir, ancak rakamlarımız daraldı ve neredeyse başa baş noktasına geldik” dedi. TGDF Başkanvekili İsa Coşkun da tarıma selektif kredi istedi.

Hüseyin GÖKÇE – ANKARA

Türkiye Gıda Dernekleri Federasyonu (TGDF) Başkanı Demir Şarman, TGDF Başkan Vekili Dr. İsa Coşkun ile TGDF Yönetim Kurulu Üyesi Kürşat Abidin Apan, Ankara’da ekonomi muhabirleriyle bir araya geldi. Başkan Şarman, enflasyona rağmen dövizin aynı seviyelerde kalmasının sektörün ihracat kaslarını zayıflattığını bildirdi. TGDF Başkan Vekili İsa Coşkun ise gıda enflasyonunun genel enflasyonun üzerinde olduğunu belirterek, selektif kredilerde tarım sektörünün öncelikli olmasını istedi. Küresel fiyatlardaki düşüşe rağmen gıda fiyatlarının artışını sürdürdüğüne dikkat çeken Şarman, bunun tarımsal girdi maliyetindeki artıştan kaynaklandığını kaydetti. Tarla ile sofraya fiyatı arasında yüksek fark bulunduğunu dile getiren Şarman, “aracı” sayısı kaynaklı maliyet artışı ile girdi maliyetindeki artışın birbirinden farklı olduğunu vurguladı. Gıda enflasyonundaki artışın temel sebebinin girdi maliyeti olduğuna değinen Şarman, seçimden sonra kur kaynaklı olarak mazot ve gübre gibi üretim maliyetlerindeki artışa dikkati çekti. Haziranda TÜFE yüzde 45 seviyesindeyken, girdi enflasyonunun yüzde 69 olduğuna dikkat çeken Şarman, yılbaşından bu yana mazot fiyatı ve asgari ücretin yüzde 90 arttığını söyledi.

“İhracat kaslarımız zayıfladı”

Gıda firmalarının aynı zamanda önemli birer ihracatçı olduğunu kaydeden Şarman, “Hep iç piyasa eksenli konuşuyoruz. Sürekli enflasyon olmasına rağmen, dövizdeki artış bu oranı yansıtmıyor. Dünyaya ihraç ettiğimiz ürünler aynı fiyatta duruyor, ancak içerde üretici olarak sürekli artan enflasyonla muhatapsınız. Bu sefer ihracat kasları ve kapasiteniz zayıflıyor, kar marjınız düşüyor ve ihraç edemez hale geliyorsunuz” şeklinde konuştu. İhracatçı üreticilerin iki yönlü mağduriyeti olduğunu ifade eden Şarman, “Gıda sanayi her zaman dış ticaret fazlası verir, ancak rakamlarımız daraldı ve neredeyse başa baş noktasına geldik. Hızlı döviz girdileriyle birlikte kurlardaki artışın paralel olmadığı dönem makas daralıyor” dedi.

"Enflasyon girdi kaynaklı"

TGDF Başkan Vekili ve SETBİR Başkanı Dr. İsa Coşkun da maliyetin her aşamada yükseldiği için ihracatta avantajın ortadan kalktığını bildirdi. Elektrik, su, doğalgaz, nakliye gibi maliyetlerin giderek arttığını, perakende aşamasında ise kira ve personel maliyetinin yükseldiğini vurgulayan Coşkun, “Burada kayıt dışılık da söz konusu olduğunda mevcut firmalar için rekabet büyük bir sorun oluşturuyor. Enflasyon yükselişe geçtiği dönemlerde beklenti yönetimi her şeyden önemli hale geliyor” diye konuştu.

Gıdada talep bazlı değil, girdi kaynaklı enflasyon yaşandığının altını çizen Coşkun, “Kur artınca et ve süt fiyatı artıyor. Yem üretimimiz arttı, ancak yem ham maddelerinin hala yüzde 50'sini ithal ediyoruz” dedi. Üretimde kullanılan enerjinin önemli bölümünün ithal edildiğini kaydeden Coşkun, “Maliyet kaynaklı bir enflasyon yaşıyoruz” şeklinde konuştu.

“Selektif kredilerle desteklenmeli”

Coşkun şöyle devam etti; “Sadece KOBİ değil büyük firmalar bile krediye erişimde sıkıntı çekebiliyor. Selektif kredi politikası uygulanırken, toplumu tamamen etkileyen gıda ve içecek sektörüne öncelik verilmesi gerektiğini düşünüyoruz” ifadelerini kullandı.

“Taklit ve tağşiş ile ilgili bağımsız otorite kurulmalı”

Fiyatların arttığı dönemde gıda güvenliğinin halk sağlığı açısından önem kazandığını bildiren İsa Coşkun, taklit ve tağşiş ile mücadele edilmesi gerektiğini, Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü'nün bu konuda elinden geleni yaptığını bildirdi. Buna karşılık Avrupa'da olduğu gibi Türkiye'de bunu sağlayacak Rekabet Kurumu'na benzer bağımsız bir düzenleyici otoritenin olması gerektiğini söyleyen İsa Coşkun, “Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü'nün güçlendirilip böyle bir yapı oluşturulmasına ihtiyaç var. TGDF ve SETBİR olarak üzerimize düşeni yapmaya hazırız” dedi.

Ankara'nın atık suyu İstanbul'u tehdit ediyor

Ankara ve İstanbul'da insan ve bitki sağlığını ilgilendiren çevre yatırımı siyasi rekabetin gölgesine girdi.

Maruf BUZCUGİL, Mehmet KAYA / ANKARA

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin, önceki dönemden bu yana gündemde olan Tatlar Atık Su Arıtma Tesisi'nin, ileri seviye arıtma tesisine dönüşümü ve kapasitesinin artırılmasına yönelik proje, dış finansman bulunmasına ve Ankara Valiliği'nin 2018'de belediyeyi projenin hayata geçirilmesine yönelik uyarmasına rağmen, ABB Meclisi'nde bir türlü görüşülemedi. Ankara'da arıtılamayan yaklaşık 285 bin metreküp kirlı su her gün Ankara Çayı, Porsuk Çayı aracılığıyla Sakarya Nehri'ne veriliyor. Bu nehir ise İstanbul'un önemli içme suyu kaynaklarından Ömerli Barajı ile bağlantılı. Ömerli Barajı'na risk nedeniyle Sakarya Nehri'nden su alımı kesilirken, Ankara'nın arıtılamayan atık suyu, İstanbul'u kuraklık ve çevre tehdidi altında bırakıyor.

Ankara'nın atık suyunun arıtıldığı ve 1992 yılında inşa edilen Tatlar Atık Su Arıtma Tesisi günlük 765 bin metreküp kapasitesiyle çalışıyor. Proje aşamasında, Ankara'nın gelişimi ve su kullanımındaki artışlar öngörülerek 2002 yılında mevcut kapasitenin dolacağı, 2010 yılına kadar kapasite artışının gerekli olduğu ve 2025 itibariyle İleri Biyolojik Arıtma tesisi haline getirilmesi kararlaştırıldı. Her gün 1 milyon 50 bin metreküp atık su ulaşan tesiste arıtılamayan yaklaşık 285 bin metreküp kirlı su Ankara Çayı'na bırakılıyor. Ankara Çayı ise atık suyu Porsuk Çayı aracılığıyla Sakarya Nehri'ne ulaştırıyor.

Proje uzun süredir gündemde

EKONOMİ'nin aldığı bilgilere göre; 2009'da tesisin yenilenmesi için Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nden karar çıkmasına ve kredi alınmasına rağmen proje yapılmayarak, kredinin başka alanlarda kullanıldığı iddiası bulunuyor. ASKİ, 2017'de projeyi tekrar gündemine almasına karşılık henüz harekete geçilmedi.

Diğer yandan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2016'da tesis kapasitesinin yetersizliği nedeniyle atık suyun Ankara Çayı'na karıştığına dair tutanak tuttuğu, 2017'de ceza uyguladığı kaydedildi. Bakanlık ayrıca 2017-2023 Atık Su Arıtımı Eylem Planı'nda, Porsuk ve Ankara çaylarının Sakarya Nehri'ne karışmasından sonra kirlilik oluştuğuna dair tespitine yer verdi. Mart 2018'de Ankara Valiliği resmi bir yazı ile Ankara Büyük Şehir Belediyesi'ne projeyi en geç 23 Aralık 2023'e kadar tamamlanması uyarısında bulundu.

Siyaset projeyi engelliyor iddiası

EKONOMİ'ye bilgi veren kaynaklar, projenin tekrar hayata geçirilmesi amacıyla 2020'de başlatılan çalışmaların 2021 sonunda tamamlandığını vurguladılar. ASKİ'nin söz konusu çalışmalar sonrasında, Ocak 2023'te ÇED onayı aldığı, yine Ocak 2023'te Cumhurbaşkanlığı tarafından Yatırım Programı'na dahil edildiği kaydedildi. Projeye ilişkin 270 milyon dolarlık finansman ise Dünya Bankası Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ile Fransız Kalkınma Ajansı'ndan (AFD) sağlandı. Normal proje finansmanlarına kıyasla uzun vadeli ve uygun faizli olan krediler iki kurum tarafından sağlanmasına karşılık, projenin başlatılması ve kredinin kullanılması için gerekli olan Meclis kararı aşamasında ise sorunlar ortaya çıktı. ASKİ'nin üstlendiği projenin, Meclis çoğunluğunu oluşturan grup tarafından görüşülmesinin engellendiği kaydedildi. Öneri, Ağustos 2023 ve Eylül 2023'te gündeme sunulmasına karşılık çoğunluk tarafından görüşme ertelendi.

8. Samsun Tarım, Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı açıldı

TÜYAP Tüm Fuarlık Yapım AŞ tarafından organize edilen 8. Samsun Tarım, Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı, kapılarını ziyaretçilere açtı.

TÜYAP Tüm Fuarlık Yapım AŞ tarafından organize edilen 8. Samsun Tarım, Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi, Ticaret ve Sanayi Odası, Ticaret Borsası, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ile KOSGEB'in destek ve işbirliğiyle TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'nde açıldı. Fuar, 22 Ekim Pazar gününe kadar ziyaretçilere açık olacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Samsun Valiliği, Büyükşehir Belediyesi, Ticaret ve Sanayi Odası, Ticaret Borsası, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ile KOSGEB'in destek ve işbirliğiyle düzenlenen fuar, TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'nde açıldı.

Fuara 75 firma katıldı

Fuarın açılışına katılan Vali Orhan Tavlı, Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, ve TÜYAP Fuarlar Yapım AŞ Genel Müdürü İlhan Ersözlü stantları gezerek yetkililerden bilgi aldı. İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, gazetecilere, fuara 75 firmanın katıldığını söyledi. Fuarın sektör temsilcilerini bir araya getirerek tarım sektöründeki teknolojik gelişmelerden haberdar olmaları bakımından önem taşıdığını vurgulayan Sağlam, firmalar ve çiftçilerin yeni teknolojik gelişmeler, alet ekipman ve pazar problemleri ile dünyadaki gelişmeleri yerinde takip edebildiğini anlattı.

Yılmaz: Enflasyonun düştüğü istikrarla büyüyen bir ekonomi inşa edeceğiz

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, İstanbul Uluslararası Özel Sermaye Yatırım Fonları Konferansı'na katıldı. Yılmaz, "Kapsayıcı ve istikrar içinde enflasyonun da düştüğü bir ortamda, istikrar içinde büyüyen bir ekonomi inşa edeceğiz" dedi.

Bırol BOZKURT

Globalturk Capital tarafından bu yıl beşincisi düzenlenen "Türkiye ve Çevresinde Yatırım Yapan Özel Sermaye Yatırım Fonları" konferansı, Küresel Özel Sermaye Birliği'nin (GPCA) stratejik ortaklığı ve Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi'nin değerli destek ve katkılarıyla 19 Ekim 2023 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

Açılış konuşmalarını Globalturk Capital Kurucu ve Yönetici Ortağı, GPCA Orta ve Doğu Avrupa Liderlik Konseyi Üyesi ve Türkiye Temsilcisi Barış Öney, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Ahmet Burak Dağlıoğlu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın gerçekleştirdiği konferansa, yönettikleri varlıkların toplamı 2 trilyon doları aşan yatırım fonlarının üst düzey temsilcileri katıldı. Konferansın ardından gazetecilere değerlendirmelerde bulunan Yılmaz, önemli bir yatırım toplantısına eşlik ettiklerini söyledi.

Konferansta 40'ın üzerinde üst düzey fon temsilcisinin temsil edileceğini ifade eden Yılmaz, elverişli bir yatırım ortamının, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyümenin de

omurgasını oluşturduğunu vurgulayarak, iyi bir yatırım ortamı sağlandığında iç yatırımların canlandığı gibi dışarıdan da birçok yatırımcının gelerek yatırım yaptığını aktardı.

“Daha fazla kalıcı sermayeyi çekeceğiz”

Cevdet Yılmaz, 2024-2026 dönemini kapsayan orta vadeli programda, yatırım ortamını iyileştirmek ve yatırımcılar için öngörülebilirliği arttırmak için gerekli adımlara yer verildiğini belirterek, en kısa sürede bu adımları da hayata geçirileceklerini dile getirdi.

Para politikaları ve maliye politikalarının yanı sıra, yapısal reformlarla da yollarına devam edeceklerini belirten Yılmaz, “Ülkemizi büyütürken dış dünyadan da daha fazla kalıcı sermayeyi cezbetme çabalarımızı devam ettireceğiz. Bir taraftan dünya ekonomisinden daha büyük pay alırken, diğer taraftan kapsayıcı ve istikrar içinde enflasyonun da düştüğü bir ortamda, istikrar içinde büyüyen bir ekonomi inşa edeceğiz.

Bütün bunların sonucunda da sosyal refahı artırmak, kalıcı bir şekilde geliştirmek, sosyal adaleti artırmak en temel hedeflerimizden olacaktır.” Globalturk Capital’in davetiyle dünyanın birçok ülkesinden 45 yatırımcının panelist ve konuşmacı olarak katıldığı uluslararası organizasyonda, Türkiye ve çevresindeki özel sermaye fonlarının son yıllardaki faaliyetleri ve yatırım ortamına ilişkin geleceğe yönelik öngörüler masaya yatırıldı.

Toplamda birbirinden zengin içerikli 8 panelin yer aldığı bu yılki konferansta, yeni küresel yatırım stratejilerinden özel kredi ve fintech araçlarının sunduğu alternatif finansman fırsatlarına, hızla gelişen teknoloji girişim sermayesi yatırımlarından Türkiye ve yurt dışında büyüyen kurumsal girişim sermayesi yatırımlarına, Borsa İstanbul’da halka açılma fırsatlarından Türkiye ile Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Avrasya coğrafyasındaki sınır ötesi yatırım imkânlarına kadar birçok önemli konu ele alındı.

Globalturk Capital Kurucu ve Yönetici Ortağı, GPCA Orta ve Doğu Avrupa Liderlik Konseyi Üyesi ve Türkiye Temsilcisi Barış Öney, konferansa ilişkin olarak yaptığı açıklamada küresel ve bölgesel özel sermaye fonları ile uluslararası yatırımcıların bu yılki konferansa yoğun bir ilgisinin olduğunu söyledi. Öney, şöyle devam etti: “Bu yıl da Türkiye ve çevresinde yatırım yapan özel sermaye fonlarını bir araya getirdik.

Kuzey Afrika’dan Orta Doğu’ya uzanan, Orta ve Doğu Avrupa ile Avrasya’nın dahil olduğu geniş bir coğrafyadan bahsediyoruz. Türkiye’deki doğrudan yabancı yatırımcı portföyünün yaklaşık yüzde 60’ını özel sermaye fonları ile yönetiminde özel sermaye fonlarının yer aldığı şirketlerin yatırımları oluşturuyor. Bu yılki organizasyonumuza gösterilen büyük ilginin de ülkemiz ve bizler açısından son derece memnuniyet verici olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum.”

“Türkiye'ye teknoloji yatırımları yükselişte”

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanı Ahmet Burak Dağlıoğlu ise yaptığı açıklamada, Türkiye'ye son 20 yılda önemli başarılar elde ettiğini belirterek, şöyle devam etti: “Özellikle son dört yılda girişim sermayesi ve teknoloji yatırımlarının ciddi ölçüde yükselişte olduğunu görüyoruz. Son dönemde Türkiye'ye gelen doğrudan uluslararası yatırımların önemli bir bölümünü teknoloji odaklı yatırımlar oluşturuyor” dedi.

Türkiye'nin küresel doğrudan yatırımlardan aldığı payın yüzde 1 seviyesinde olduğunu ifade eden Dağlıoğlu, şöyle devam etti: “Orta vadede bu oranı yüzde 1,5 seviyesine çıkarmayı hedefliyoruz. Türkiye bugüne kadar üretim, Ar-Ge ve lojistik gibi alanlarda bir merkez haline geldi. Türkiye'yi artık küresel bir güç merkezi olarak konumlandırmak istiyoruz.”

Yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 68,01'e çıktı

Yeni katılımcı listesi ile gerçekleştirilen TCMB piyasa katılımcıları anketi yayımlandı. Buna göre, yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 68,01'e yükseldi. Yıl sonu dolar/TL beklentisi ise, bir önceki ankette 30,14 TL iken, bu ankette 30,05 TL oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ekim ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'nde, cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi yüzde 68,01 oldu. Katılımcıların cari yıl sonu TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 67,22 olmuştu.

TCMB, Piyasa Katılımcıları Anketi'nin katılımcı listesinin, anketin temsil gücünün artırılması amacıyla bu anketle beraber güncelledi. Önceki ankette 41 katılımcı soruları yanıtlarken, bu ankette 70 kişiden yanıt alındı.

TCMB Ekim ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'nin sonuçları şöyle:

"Katılımcıların cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 67,22 iken, bu anket döneminde yüzde 68,01 olmuştur. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 44,94 iken, bu anket döneminde yüzde 45,28 olmuştur. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 23,87 ve yüzde 25,82 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Ekim ayı anket döneminde, katılımcıların 12 ay sonrasına ilişkin olasılık tahminleri değerlendirildiğinde, TÜFE'nin ortalama olarak yüzde 14,77 olasılıkla

20.10.2023

yüzde 37,00 – 42,99 aralığında, yüzde 56,03 olasılıkla yüzde 43,00 – 48,99 aralığında, yüzde 18,77 olasılıkla ise yüzde 49,00 - 54,99 aralığında artış göstereceği öngörülmektedir.

Aynı anket döneminde nokta tahminler (2) esas alınarak yapılan değerlendirmeye göre ise, katılımcıların yüzde 18,46'sının beklentilerinin yüzde 37,00 – 42,99 aralığında, yüzde 56,92'sinin beklentilerinin yüzde 43,00 – 48,99 aralığında, yüzde 15,38'inin beklentilerinin yüzde 49,00 – 54,99 aralığında olduğu gözlenmektedir.

2023 yılı Ekim ayı anket döneminde, katılımcıların 24 ay sonrasına ilişkin olasılık tahminleri değerlendirildiğinde, TÜFE'nin ortalama olarak yüzde 41,66 olasılıkla yüzde 19,00 – 24,99 aralığında, yüzde 30,31 olasılıkla yüzde 25,00 – 30,99 aralığında, yüzde 16,52 olasılıkla ise yüzde 31,00 – 36,99 aralığında artış göstereceği öngörülmektedir .

Aynı anket döneminde nokta tahminler(2) esas alınarak yapılan değerlendirmeye göre, 24 ay sonrası TÜFE enflasyonu beklentileri değerlendirildiğinde, katılımcıların yüzde 33,87'sinin beklentilerinin yüzde 19,00 - 24,99 aralığında, yüzde 35,48'inin beklentilerinin yüzde 25,00 – 30,99 aralığında, yüzde 17,74'ünün beklentilerinin yüzde 31,00 – 36,99 aralığında olduğu gözlenmektedir

Katılımcıların BİST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 29,26 iken, bu anket döneminde yüzde 33,22 olmuştur. TCMB bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı cari ay sonu beklentisi ise bir önceki anket döneminde yüzde 30,00 iken, bu anket döneminde yüzde 33,68 olarak gerçekleşmiştir.

Katılımcıların cari yıl sonu döviz kuru (ABD Doları/TL) beklentisi bir önceki anket döneminde 30,14 TL iken, bu anket döneminde 30,05 TL olmuştur. 12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise bir önceki anket döneminde 37,26 TL iken, bu anket döneminde 38,64 TL olarak gerçekleşmiştir.

Katılımcıların GSYH 2023 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 3,9 iken, bu anket döneminde yüzde 4,1 olarak gerçekleşmiştir. GSYH 2024 yılı büyüme beklentisi ise bir önceki anket döneminde yüzde 3,8 iken, bu anket döneminde yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir."

KKM'de 2 haftalık düşüş 150 milyara dayandı

KKM hesapları, geçen hafta 72.92 milyar lira azalarak, 3,156 trilyon TL'ye geriledi. Böylelikle, son iki haftada 147.48 milyar dolar düşüş meydana geldi.

İSTANBUL / EKONOMİ

Merkez Bankası ve yeni ekonomi yönetiminin kur korumalı mevduattan çıkış için attıkları adımların ardından son iki haftada KKM'den çözülme hız kazandı. 6 Ekim haftasında 74.56 milyar lira azalan KKM hesaplarının büyüklüğü geçen hafta da 72.92 milyar dolar daha geriledi. Böylece son iki haftada 147.48 milyar dolar düşüş meydana geldi. Merkez Bankası'nın KKM'den standart TL mevduata geçiş uygulamasını duyurduğu 18 Ağustos haftasından bu yana yaşanan 252.26 milyar dolarlık azalmanın yarısından fazlası son iki haftada oluştu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık verilerine göre kur korumalı mevduat hesapları 13 Ekim ile biten hafta itibariyle 3 trilyon 155 milyar 686 milyar lira oldu. Yine BDDK verilerine göre dolar cinsi KKM hesaplarını büyüklüğü de 114 milyar 152 milyon dolar oldu. Bir önceki haftaya göre 3.5 milyar dolar düşüş yaşandı. 18 Ağustos'ta ise KKM hesaplarının dolar karşılığı 126 milyar 430 milyon dolar idi son 8 haftadaki gerileme 12.28 milyara ulaştı.

Döviz mevduatlarında 717 milyon dolar artış

Yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı, 1 milyar 530 milyon dolar artarken; parite etkisinden arındırılmış olarak ise 717 milyon dolar yükseldi.

İSTANBUL / EKONOMİ

KKM hesaplarında çözülme hızlanırken yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduat hesaplarında yükseliş geçen hafta devam etti. Merkez Bankası haftalık verilerine göre, yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 1 milyar 530 milyon dolar parite etkisinden arındırılmış olarak ise 717 milyon dolar arttı. Gerçek kişilerinde döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 92 milyon dolar azalırken tüzel kişilerin döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 809 milyon dolar arttı.

Gerçek kişilerin döviz mevduatında geçen hafta en dikkat çeken değişim altın fiyatlarının yükselişin etkisiyle kıymetli maden depo hesaplarında yaşandı. Gerçek kişilerin kıymetli maden depo hesapları geçen hafta 1 milyar dolar arttı parite etkisinden arındırıldığında ise artış 105 milyon dolara indi. Tüzel kişilerin ise dolar ve Euro hesaplarında yükseliş oldu. Tüzel kişilerin dolar cinsi döviz mevduatı 352 milyon dolar, Euro cinsi döviz mevduatının parite etkisinden arındırılmış olarak dolar karşılığı 420 milyon dolar arttı.

Net rezervler 8 ayın zirvesinde

Uluslararası rezervler, geçen hafta 1 milyar 319 milyon dolar artarak, 22 milyar 56 milyon dolara yükseldi. Böylelikle, net uluslararası rezervler 8 ayın en yüksek seviyesine çıkmış oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), haftalık para ve banka istatistiklerine göre, net uluslararası rezervler 13 Ekim ile biten haftada 1 milyar 319 milyon dolar arttı ve 22 milyar 56 milyon dolara yükseldi. Bu 10 Şubat 2023 haftasındaki 24.4 milyar dolarlık net uluslararası rezerv rakamının ardından ulaşılan en yüksek seviye oldu.

TCMB verilerine göre, bir önceki hafta 83 milyar 152 milyon dolar olan brüt döviz rezervleri, 83 milyar 307 milyon dolara yükseldi.

Altın rezervleri 39 milyar 731 milyon dolardan 40 milyar 191 milyon dolara çıkarken, toplam rezervler 122 milyar 883 milyon dolardan 124 milyar 498 milyon dolara geldi.

İsrail, tüm diplomatlarını Türkiye'den çekme kararı aldı

İsrail, büyükelçi dahil olmak üzere tüm diplomatlarını Türkiye'den çekme kararı aldı.

Edinilen bilgilere göre İsrail, büyükelçi dahil olmak üzere tüm diplomatlarını Türkiye'den çekme kararı aldı. Diplomatların iki ülke arasındaki diplomatik kriz nedeniyle değil, güvenlik endişeleri nedeniyle ülkeyi terk edecekleri belirtildi.

İsrail vatandaşları dün ve önceki gün İstanbul'dan yapılan uçuşlarla Türkiye'den ayrılmıştı.

İsrail yönetiminden "Kara operasyonu" mesajı

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ve Savunma Bakanı Yoav Gallant, İsrail ordusunun abluka altındaki Gazze Şeridi'ne yönelik kara operasyonunun yakın olduğu mesajını verdi.

Netanyahu, Gazze sınırı yakınlarında bulunan askerlerle bir araya geldi. Askerlerle görüntüsünü X sosyal medya hesabından paylaşan Netanyahu, mesajına "Hazırız" ifadesini ekledi.

"Hizbullah savaş istiyorsa önce Gazze şehrinin fotoğraflarına baksın"

İsrail Savunma Bakanı Gallant da Gazze sınırındaki birlikleri ziyaret etti.

Burada İsrail askerlerine seslenen Gallant, "Şu anda Gazze'yi uzaktan görüyorsunuz. Yakında içeriden de göreceksiniz." ifadelerini kullandı.

Gallant, Lübnan sınırında Hizbullah ile yaşanan gerilime de değinerek, "Hizbullah savaş başlatmak istiyorsa ilk önce Gazze şehrinin fotoğraflarına bakmalıdır." dedi.

Hedefte Türkiye'den vize istemeyen Balkan ülkeleri var

Göçmen sorunuyla baş başa kalan Avrupa, şimdi de vizesiz girilen Balkan ülkelerini sıkı takibe aldı...

Avrupa Birliği (AB), yasa dışı göçle mücadelede için her türlü önlemi almaya çalışıyor. Bu amaçla, özellikle Avrupa'da Schengen'e tabi olmayan ülkelere vizesiz girişi zorlaştırmak istiyor.

BBC Türkçe'den Yusuf Özkan'ın haberine göre; komisyonun hedefinde, Arnavutluk ve Sırbistan gibi bazı Balkan ülkeleri var. Özellikle Sırbistan, Türkiye merkezli yasa dışı göç için önemli bir basamak olarak görülüyor.

AB'ye göre, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve Orta Doğu'daki gerilim sonrası Avrupa'nın güvenlik çemberinin sıkılaştırılması gerekiyor. Çarşamba günü Avrupa Parlamentosu ile AB Komisyonu üyelerine sunulan yeni düzenleme, Avrupa ülkeleri açısından risklerin çok fazla artması durumunda, birlik dışındaki ülkelere tanınan vize muafiyetinin "kolayca askıya alınmasını" öngörüyor. Tasarı, AB ülkelerinin, gerekli gördükleri durumda, üçüncü ülkelere tanınan vizesiz seyahat hakkının, hızlı bir şekilde 36 aya kadar askıya almasına olanak tanıyor.

Komisyona göre, AB'nin Schengen vizesi istediği bazı ülkelerin vatandaşları, AB'nin vize istemediği bir başka ülkeye gidip, oradan da yasa dışı yollardan Avrupa'ya geçebiliyor. Yasa dışı göçmenler, örneğin Sırbistan'dan kaçak yollarla Macaristan'a, Hırvatistan'a ve Slovenya'ya geçerek AB sınırlarından içeri girebiliyor. Avrupa Birliği, aralarında Balkan devletlerinin de bulunduğu yaklaşık 60 ülkeye, 90 güne kadar vizesiz seyahat hakkı tanıyor.

Yüksek faiz cazip geldi, KKM'den çıkış hızlandı

Alaattin AKTAŞ

20 Ekim 2023 Cuma

Türk Lirası cinsinden açılan kur korumalı mevduatta asgari faiz koşulunun kaldırılması ve bankaların şu dönem için normalde yüzde 30 olan bu faizi aşağı çekip normal TL mevduata dönülmesi durumunda görece yüksek faiz uygulamaya başlaması KKM'den çıkışı hızlandırdı.

Kur korumalı mevduat, ekim ayının ilk haftasındaki 74 milyar liralık azalmadan sonra ikinci haftada da 73 milyar lira geriledi. Böylece ekim ayının ilk yarısındaki azalma 147 milyar lirayı buldu.

KKM, 13 Ekim itibarıyla 3 trilyon 156 milyar liraya inmiş oldu. Söz konusu hesaplar, 18 Ağustos'ta 3 trilyon 408 milyar lira ile zirveye çıkmıştı. O tarihten 13 Ekim'e kadar geçen yaklaşık iki aydaki azalma 252 milyar liraya ulaştı.

Ağırlıkla mevduata gidiyor

TL cinsi KKM'de asgari faizin kaldırılmasından sonra bankalar bu hesaplara yüzde 20 dolayında faiz veriyor. Bu bir anlamda ortalama faiz.

Bazı bankalar ise hem faizi çok daha aşağı çekti, hem de o düşük faize rağmen KKM'de kalmak isteyen tasarruf sahibini başka bankalara gitmeye ikna etmeye başladı.

Bankalar TL cinsi KKM'yi azaltamadıkları takdirde bir anlamda cezai yaptırımla karşılaştıkları için mudileri ikna yolunda yoğun çaba harcıyor. En geçerli ikna yöntemi hiç kuşku yok ki KKM'den çıkılıp normal mevduata geçilmesi halinde verilen görece yüksek faiz.

KKM'de kalınması halinde en düşük vade üç ay, yıllık faiz yüzde 20 dolayında ama tabii ki kur bu orandan daha fazla artarsa kur getirisi alınabiliyor.

Ancak KKM'den vazgeçilip TL mevduata dönülürse, vade artık bir ay da olabiliyor. Türk halkı genellikle kısa vadeyi tercih ettiği için bu durum tasarruf sahibini iknada işe yarıyor. Ayrıca faiz de yüzde 40'tan başlıyor ve bankadan bankaya değişmekle birlikte tutara da bağlı olarak yüzde 50'lere kadar uzanıyor.

20.10.2023

Kur artışı faizden düşük kaldığı takdirde KKM'ye yıllık yüzde 20 faizle üç ayda yüzde 5 faiz veriliyor.

Ancak KKM'den TL cinsi mevduata geçilmesi halinde yıllık yüzde 40'tan bir aya yüzde 3.3, üç aya ise yüzde 10 faiz almak mümkün oluyor. Üstelik bu neredeyse en düşük oran.

KKM'de kalıp (kur az arttığı takdirde) üç ayda yüzde 5 faiz mi, TL mevduata geçip üç ayda yüzde 10 faiz mi?

Üstelik ikinci seçenekte vade bir ay olabildiği için bir hareket kolaylığı, mevduattan çıkıp başka bir finansal araca geçme olanağı da var.

Çıkış biraz yavaşlayabilir

Gazze'deki çatışmalardan kaynaklanan son gelişmelerle birlikte dövizdeki artış geçen haftalara göre biraz daha belirgin.

Bu durum bazı tasarruf sahiplerinin tercihlerini değiştirmelerine yol açabilir.

TL cinsi KKM'de, hesaplarının vadesi dolduktan sonra düşük faize razı olarak kur artışını gözetenler, bekleyenler ve bu nedenle TL mevduata geçmekten kaçınanlar olabilir.

Bu yüzden de KKM'de içinde bulunduğumuz haftadan itibaren önceki iki haftada gözlenen boyutta bir çıkış yaşanmayabilir.

Gelişmenin bu yönde olup olmadığını görmek için bir hafta beklememiz gerekecek.

Yabancı ne gelmiş, ne gitmiş!

Yurt dışında yerleşikler ya da dilimize yerleşmiş adıyla yabancılar geçen hafta Türkiye ile adeta hiç ilgilenmemiş.

Merkez Bankası verilerine göre yabancılar 6-13 Ekim haftasında 12.6 milyon dolarlık hisse senedi ve 1.1 milyon dolarlık devlet iç borçlanma senedi satmış.

Oysa yabancılar bir önceki hafta 237.8 milyon dolarlık hisse senedi ve 36.3 milyon dolarlık iç borçlanma senedi satmıştı.

Yabancıların elinde 13 Ekim itibarıyla 31.5 milyar dolarlık hisse senedi ve 1.1 milyar dolarlık devlet iç borçlanma senedi bulunuyor.

Bu veriler gösteriyor ki yabancılar iç borçlanma senetlerini tümüyle satıp çıksalar bile bu durum Türkiye için hiçbir etki doğurmaz. Çünkü ellerindeki senetlerin tümünü satsalar, hepi topu zaten 1.1 milyar dolarlık bir tutar söz konusu...

2024'te vergi yükü 'taban'a daha fazla yayılacak

Naki BAKIR

20 Ekim 2023 Cuma

2024-2026 OVP'de enflasyonla mücadele doğrultusunda sıkı para politikası ile tüketime baskılanması hedeflenirken, 2024 bütçesinde tüketimden alınacak dolaylı vergilerin payında artış bekleniyor.

Üç yıllık yeni Orta Vadeli Program (OVP) döneminde tek haneli enflasyon hedefi doğrultusunda 'sıkı parasal duruş' ile iç talebin baskılanması öngörülmüşken, ilk yıl olan 2024'te tüketimden alınan dolaylı vergilerin vergi pastasındaki payının daha da artması hedeflendi.

2024'te kim ne kadar vergi ödeyecek?			
	2023 Tahmin	2024 Hedef	Değ (%)
TOPLAM VERGİ GELİRİ (Brüt)	4.824.231,9	8.335.576,0	72,8
DOĞRUDAN VERGİLER	1.588.238,6	2.597.525,7	63,5
Gelir Vergisi	706.631,3	1.206.409,3	70,7
Kurumlar Vergisi	805.319,7	1.314.512,7	63,2
Mülkiyet Üzerinden Al. Vergiler	76.287,6	76.603,7	0,4
-Veraset İntikal Vergisi	4.755,0	7.526,9	58,3
-MTV	71.450,2	68.961,7	-3,5
-Değerli Konut Vergisi	82,4	115,2	39,8
DOLAYLI VERGİLER	3.212.169,5	5.708.677,4	77,7
Dahilde Alınan KDV	944.920,6	1.670.599,4	76,8
Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)	820.209,6	1.409.765,8	71,9
-Akaryakıt ve doğalgaz	198.406,9	455.122,9	129,4
-Motorlu Taahıt alımları	346.867,7	498.229,5	43,6
-Alkollü İçkiler	63.173,1	107.574,6	70,3
-Tütün Mamulleri	146.423,5	251.576,9	71,8
-Kolalı Gazozlar	7.195,7	11.366,4	58,0
-Dayanıklı Tüketim vd.	58.142,7	85.895,6	47,7
BSMV	108.367,7	214.384,6	97,8
Şans Oyunları Vergisi	26.278,9	54.919,7	109,0
Özel İletişim Vergisi	22.270,5	37.549,9	68,6
Dijital Hizmet Vergisi	9.155,2	15.561,0	70,0
Dış ticaretten alınan vergiler	1.058.126,4	1.906.507,1	80,2
- Gümrük Vergileri	122.903,9	229.502,2	86,7
- İthalde Alınan KDV	931.517,5	1.671.359,7	79,4
- Diğer Dış Ticaret Gelirleri	3.705,0	5.645,2	52,4
Damga Vergisi	86.916,9	145.863,4	67,8
Harçlar	135.923,7	253.506,5	86,5
BYSDV	15.823,8	16.451,3	4,0
Dolaylı Vergi Oranı (%)	66,6	68,5	

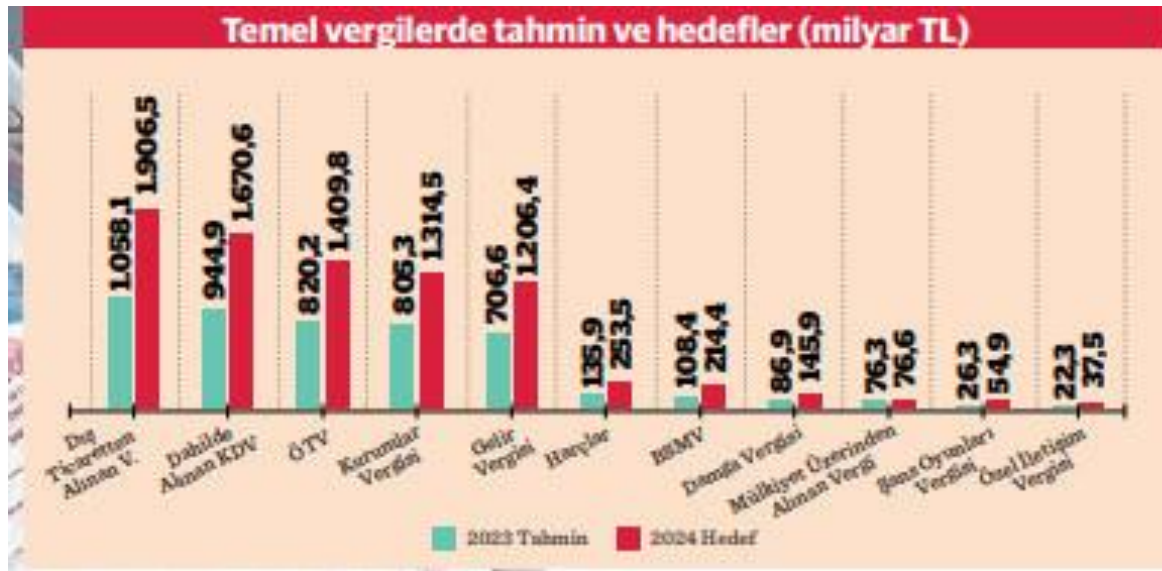
TBMM Başkanlığına sunulan 2024 Mali Yılı Merkezi Bütçe Teklifinde 'brüt' vergi geliri 8 trilyon 335,6 milyar (Net 7 trilyon 407,7 milyar lira) öngörülmüşken bunun 2 trilyon 597,5 milyar lira ile yüzde 31,5'i gelir vergisi mükellefleri ve şirketler ile mülk/ varlık sahiplerinden, 5 trilyon 708,7 milyar lira ile yüzde 68,5'i ise KDV, ÖTV vd. dolaylı vergiler yoluyla tüketimden elde edilmesi hedefleniyor. Bu da 2023 gerçekleşme tahminlerine göre dolaylı vergi yükünün yaklaşık 2 puan daha artması anlamına geliyor.

Kim ne ödeyecek?

2024 yılında doğrudan vergiler kapsamında, büyük bölümü ücretlerden yapılan kaynağından kesintilerin oluşturduğu gelir vergisinde brüt tahsilatın, 2023 gerçekleşme tahminine göre yüzde 70,7 artışla 1 trilyon 206,4 milyar, sermaye kesiminin karları üzerinden ödediği kurumlar vergisindeki brüt tahsilatın ise yüzde 63,2 artışla 1 trilyon 314,5 milyar lira olması öngörülmüyor.

2024'teki brüt 76,6 milyar liralık tahsilat beklenen 'doğrudan' nitelikteki mülkiyet üzerinden alınan vergilerde öngörülen artış ise sadece yüzde 0,4. Bu kapsamda; bu yılki 'Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi' ile artan MTV'de tahsilatın gelecek yıl yüzde 3,5 azalarak 69 milyar liraya düşeceği bekleniyor. Mülkiyet üzerinden alınanlardan veraset intikal vergisinde yüzde 58,3 artışla 7,5 milyar, değerli konut vergisinde ise sadece 115 milyon liralık bir tahsilat öngörülmüyor.

Bütçeyi yine KDV, ÖTV finanse edecek

En yaygın dolaylı vergi olan dahilde alınan KDV'de 2024 yılı brüt tahsilat hedefi 1 trilyon 670,6 milyar lira. Dönem sonunda enflasyonu tek haneye düşürme hedefine, bunun için de 'sıkı parasal duruş' ilkesine odaklı 2024-2026 Orta Vadeli Programda (OVP) 2024 yılı için TÜFE bazında yüzde 33 enflasyon hedeflenirken, iç tüketimdeki büyümenin göstergesi olan KDV tahsilatında beklenen yıllık artışın ise yüzde 76,8 olduğu dikkati çekiyor.

Aynı şekilde; birçok üründen alınan özel tüketim vergisinde (ÖTV) de brüt 1 trilyon 409,8 milyar lira ile bu yılından yüzde 71,8 daha fazla tahsilat öngörülmüyor. Bunun da 498,2 milyarı sıfır motorlu taşıtlar satışlarından, 455,1 milyarı akaryakıt ve doğalgaz tüketiminden bekleniyor. 2024'te akaryakıt ve gaz tüketiminden sağlanacak ÖTV gelirinin yüzde 129,4, taşıtlar satışlarından gelecek tahsilatın yüzde 43,6 artacağı öngörülmüyor.

Ayrıca tütün mamulleri tüketiminden 251,6 milyar, alkollü içki tüketenlerden 107,6 milyar, kolalı gazoz tüketiminden 11,4 milyar, dayanıklı tüketim ve diğer malların tüketiminden de toplam 85,9 milyar liralık brüt ÖTV geliri bekleniyor. 2024 yılında tüketilecek ithal ürünlerden 1 trilyon 671,4 milyar liralık KDV tahsil edileceği tahmin ediliyor.

Bu kalemde 2023'e göre öngörülen artış yüzde 79,4. İthal ürünlerin fiyatına binen ve tüketim zinciri içinde son halka olarak nihai tüketicinin ödediği gümrük vergileri ile diğer kalemlerle birlikte dış ticaretten elde edilecek toplam gelirin yüzde 80,2 artışla 1 trilyon 906,5 milyar liraya ulaşacağı öngörülüyor. Buna göre vergi cephesinde 2024'te en büyük gelirin bu alandan beklenmesi, sıkı para politikası hedefiyle çelişir biçimde ithal tüketimdeki artışın devam edeceği öngörüsünü yansıtıyor.

253,5 milyar TL harç alınacak

2024 yılında yargı, noter, tapu, pasaport, gemi ve liman, imtiyazname-ruhsatname ve diploma, trafik harçları ve diğer harçlardan toplam tahsilatın yüzde 86,5 artışla 253,5 milyar liraya ulaşacağı öngörülüyor. Diğer dolaylı vergilerden banka ve sigorta muameleleri vergisinde (BSMV) yüzde 97,8 artışla 214,4 milyar, damga vergisinde yüzde 67,8 artışla 145,9 milyar, şans oyunları vergisinde yüzde 109 artışla 54,9 milyar, özel iletişim vergisinde yüzde 68,6 artışla 37,5 milyar, dijital hizmet vergisinde yüzde 70 artışla 15,6 milyar liralık brüt tahsilat hedefleniyor.

Net vergi geliri hedefi 7,4 trilyon

2024 yılında vergilerde 927,9 milyar liralık red ve iadeler hariç toplam net vergi gelirin 7 trilyon 407,7 milyar lira olması öngörülüyor. Bu da 2023'ün tümünde beklenen net 4 trilyon 270,7 milyar liralık vergi gelirine göre yüzde 73,5 artış anlamına geliyor.

Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, bağış ve yardımlar, sermaye gelirleri, alacaklardan tahsilat ve diğer kalemlerle birlikte 2024'teki toplam brüt bütçe gelirin (brüt) 9 trilyon 404,7 milyar TL; 967,6 milyar liraya ulaşacak red ve iadeler ile paylar hariç net bütçe gelirin ise 8 trilyon 437,1 milyar lira olması hedefleniyor.

2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde merkezi yönetim bütçe giderleri Hazine yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç 11 trilyon 89 milyar TL olarak belirlenirken, bütçe açığının 2 trilyon 651,9 milyar TL, faiz dışı açığın ise 1 trilyon 397,9 milyar TL olarak gerçekleşmesi öngörülüyor.

Abdulkadir Selvi

İsrail'in tampon bölge planı netleşiyor

İsrail Savunma Bakanı bu kez savaşın farklı olacağını söyledi.

Ne farklı olacak? 'Daha çok çocuk, daha çok kadın, daha çok sivil öldüreceğiz' dese, bunda şaşırtıcı bir şey yok.

'Hastane, okul, ekmek fırını demeden vurulmayacak yerleri vuracağız' dese zaten İsrail onu her zaman yapıyor. Bu kez katliamının boyutlarını büyüttü.

Tabii ABD Başkanı Biden gider İngiltere Başbakanı Sunak 24 saat sonra İsrail'de olursa... Biden, İsrail'e destek için geldiğini söylese, Dışişleri Bakanı Blinken, "Yahudi olduğum için buradayım" derse, hastaneyi vurup 500 kişiyi öldüren sanki İsrail değilmiş gibi İngiltere Başbakanı Sunak, İsrail'i ziyaretinde "Tarifsiz, korkunç bir terör eylemine maruz kaldınız ve bilmenizi isterim ki Birleşik Krallık ve ben sizin yanınızdayım" derse İsrail her türlü zulmü yapar.

İsrail katliam yapıyor, medeni Batı destekliyor.

O nedenle diyorum ki, Biden'ın İsrail'i ziyareti, katilin suç mahalline dönmesi gibi bir şey.

Çünkü sorun sadece İsrail sorunu değil, asıl sorun bu katliamı destek olan ABD.

SALAM DİLİMİ

Şimdi ikinci aşamaya geçiyorlar. Önce sınırlı bir kara harekâtından söz ediliyor. Hava operasyonlarıyla Gazze dümdüz edildikten, masum siviller katledildikten sonra, bu kez tanklarıyla, toplarıyla kara harekâtını başlatacaklar.

Kara harekâtını üçüncü aşama takip edecek. İsrail'in bu kez kara harekâtını yapıp, çekilmeyeceği söyleniyor.

20.10.2023

Peki plan ne?

SİSİ PLANI AÇIKLADI

Mısır Cumhurbaşkanı Sisi bunun ipuçlarını verdi.

“Gazze’deki Filistinliler Sina’ya sürüldükten sonra sıra Batı Şeria’daki Filistinlileri Ürdün’e sürmeye gelecek” dedi.

Sisi bu plana itiraz etti. Filistinlileri, Sina bölgesine sürme çabasının Mısır’ı İsrail’e karşı bir savaşa çekmekle sonuçlanacağını söyledi.

Plan şu:

İsrail, Gazze’ye kuzeyden girmek için hazırlık yaptı. Gazze’ye girdikten sonra Refah Sınır Kapısı’nın da olduğu bir bölgeye bir daha çıkmamak üzere yerleşmeyi planlıyorlar.

Böylece Gazze’nin dünyaya açılan kapısı olan Refah Sınır Kapısı’nı da kapatacaklar. 10 kilometre derinliğinde, 41 kilometre uzunluğunda olan Gazze’yi daha da küçültecekler. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın BM Genel Kurulu’nda gösterdiği Filistin haritası daha da küçülecek.

Refah Sınır Kapısı’nın da içinde olduğu 10-12 kilometrelik alanı tampon bölge yapmayı planladığı konuşuluyor.

BIDEN’İN ÇANTASI

ABD Başkanı Biden’ın, hastane katliamından sonra İsrail’e giderek destek verdiği için, Ürdün’de yapmayı planladığı dördü toplantı iptal olmuştu. Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, Mısır Cumhurbaşkanı Sisi ve Ürdün Kralı Abdullah, Biden’la görüşmeyi reddetmişti. Eğer bu görüşme gerçekleşseydi Biden’ın, Mısır ve Ürdün devlet başkanlarına Gazze’den çıkarılacak 1 milyon Filistinli’nin Mısır ve Ürdün’e yerleştirilmesini önereceği söyleniyordu.

PLAN MASADA

Biden’la görüşme gerçekleşmedi ama bu planın rafa kaldırıldığı anlamına gelmiyor. Mısır Cumhurbaşkanı Sisi’nin “Gazze’deki Filistinliler, Sina bölgesine sürüldükten sonra sıra Batı Şeria’daki Filistinlileri Ürdün’e sürmeye gelecek” dediği plan hâlâ masada.

TAMPON BÖLGENİN RİSKLERİ

İsrail, Gazze’de bir tampon bölge kurmak isteyebilir ama Gazze’de kalamaz deniliyor. Bu görüşü savunanlar, Gazze’nin altının birkaç kat tünellerden oluştuğuna dikkat çekerek “İsrail, o tünellerin üzerinde oturamaz. Tampon bölgeden ağır kayıplar

20.10.2023

vererek çekilmek zorunda kalır” diyorlar.

Tampon bölgenin böyle bir riski var ama bu İsrail'in böyle bir planı olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

BUGÜN KARA SAVAŞI BAŞLAR MI?

ABD Başkanı Biden İsrail'den ayrıldıktan sonra kısa süreli bir ateşkesin ilan edilmesi bekleniyordu. Tam aksi oldu. İsrail, Biden'dan aldığı destekle savaşı daha da şiddetlendirdi.

Biden İsrail'den ayrıldıktan sonra ateşkes beklentisi yerini kara savaşına bıraktı. Bölgeden haber veren meslektaşlarımız da cuma yünü yani bugün kara savaşının başlayacağını söylüyorlar. Hamas'ın da kara savaşına hazırlandığı ifade ediliyor. Savaş giderek derinleşiyor.

NETANYAHU KARARLI

Kara savaşı söz konusu olunca dikkat çekmek istediğim birkaç nokta var.

* İsrail günlerdir kara savaşı için hazırlık yapıyor. Hava desteğiyle birlikte ağır kayıplar verdirmesi bekleniyor.

* Hamas'ın saldırısı karşısında karizmasını çizdiren Netanyahu'nun yeniden güç kazanabilmek için kara savaşında kararlı olduğu söyleniyor.

HAMAS HAZIRLANIYOR

* İsrail geçmişte de kara savaşı yapmıştı. Ağır kayıplar vererek çekilmek zorunda kalmıştı.

* Kara savaşı kendi topraklarında verileceği için Hamas'ın ne yapacağı önemli olacak.

* Gazze'nin altını birkaç kat tünelle ören Hamas'ın, şehir savaşında tünelleri etkili bir silah olarak kullanması bekleniyor.

* ABD, Vietnam savaşında da Vietnamlıların tünellerden yaptıkları karşı saldırılar nedeniyle ağır kayıplar verip çekilmek zorunda kalmıştı.

* Kara savaşı sadece Hamas'la sınırlı kalmaz. Hizbullah da savaşa girebilir beklentisi söz konusu.

* Türkiye başından beri savaşın Suriye ve Lübnan'a sıçraması, Hizbullah'ın, Haşdi Şabi'nin savaşa dahil olması tehlikesine dikkat çekiyordu. Kara savaşı bunu getirebilir.

20.10.2023

SAVAŞ MUHABİRLERİNİ TEBRİK EDİYORUM

Biz her akşam CNN Türk ekranlarında Fulya Öztürk, Enver Kaptanoğlu, Halil Kahraman ve Emir Ünlü ile yayınlarda konuşuyoruz.

Ama CNN Türk'ten TRT'ye, Habertürk'e, A Haber'den NTV'ye, TV 100'den Haber Global'e, TGRT'den Anadolu Ajansı'na, Halk TV'ye kadar birkaç haber kanalının muhabirleri canları pahasına yayın yapıyorlar. Bir anda bir roket atılıyor, gazeteciler bir anda kendilerini bir sütünin arkasına atıp kurtarmaya çalışıyor. Şimdiye kadar 10'u aşkın gazetecinin hayatını kaybettiği dikkate alınırsa Gazze savaşında görev yapan Türk gazeteciler çok zor şartlarda ama çok başarılı bir şekilde görev yapıyorlar.

İsimlerini yazamadığım meslektaşlarımdan başta özür dilerim. Canlı yayınlarını büyük bir dikkatle izlediğim meslektaşlarım Fulya Öztürk, Enver Kaptanoğlu, Halil Kahraman ve Emir Ünlü Çetiner Çetin, Hakan Öztürk, Osman Terkan, Emre Karaca, Mücahit Topçu, Adem Metan, Volkan Kayalar, Emre Diner, Emine Kavasoğlu, Ata Gündüz Kurşun, Ebru Balıkçı, Sertaç Murat Koç, Sema Akbulut, Ahmet Bağış, Turgut Alp Poyraz, Damla Bürçeler, Çağlar Öztürk, İsmail Coşkun, Mehmet Akif Ersoy, Sümeyye Ubayta'yı yürekten tebrik ediyorum. Türk basınının onur kaynağı oldular...